

พิธีการลูกเสือ - พิธีการเปิด - ปิดประชุมกอง ลูกเสือสามัญ ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ และลูกเสือวิสามัญ

ความหมายของพิธีการเปิดประชุมกอง

พิธีการเปิดประชุมกอง หมายถึง กิจกรรมเริ่มต้นการเรียนการสอน การทำกิจกรรมลูกเสือตามหลักสูตรของลูกเสือสามัญ ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ และลูกเสือวิสามัญ ซึ่งทั้งหมดต้องเริ่มต้นด้วยพิธีการเปิดประชุมกองทุกครั้ง เพื่อให้ลูกเสือ ผู้กำกับกองลูกเสือ และรองผู้กำกับกองลูกเสือ ทำพิธีเคารพธงชาติ สวดมนต์ สงบนิ่ง ตรวจสอบความเป็นระเบียบเรียบร้อยและความพร้อมของลูกเสือ โดยอาศัยรูปแบบของการเปิดประชุมกองเป็นสัญญาณเตือน ทั้งนี้ กระทำที่หน้าเสาธงโดยผู้กำกับกองลูกเสือและรองผู้กำกับกองลูกเสือเป็นผู้ดำเนินการ ขั้นตอนต่าง ๆ เหล่านี้ เป็นส่วนประกอบหลักที่สำคัญในการสร้างแรงจูงใจให้กับลูกเสือทุกคน ได้เกิดศรัทธา และเห็นคุณค่า ความสำคัญของรูปแบบ ตลอดจนกระบวนการถ่ายทอดวิชา และกิจกรรมลูกเสือ

เมื่อเสร็จสิ้นพิธีการเปิดประชุมกองแล้ว ก็เริ่มต้นกิจกรรมต่อไป คือ การเล่น เป็นการเล่นเกมของลูกเสือที่มีสาระและเป็นประโยชน์ต่อลูกเสือ การร้องเพลงที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาสาระที่จะเรียนต่อไป ถือเป็น การนำเข้าสู่บทเรียน แล้วจึงเป็นเนื้อหาสาระตามหลักสูตรกำหนดจนครบทุกขั้นตอนอย่างต่อเนื่อง แล้วจึงทำพิธีปิดประชุมกอง

ความหมายของพิธีการปิดประชุมกอง

พิธีการปิดประชุมกอง หมายถึง ขั้นตอนและรูปแบบที่สอดคล้องกับการเปิดประชุมกอง เป็นกระบวนการเมื่อเสร็จสิ้นการเรียนการสอนกิจกรรมลูกเสือตามหลักสูตรของลูกเสือสามัญ ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ และลูกเสือวิสามัญ ซึ่งตอนปิดประชุมกองทุกครั้ง ผู้กำกับกองลูกเสือ หรือรองผู้กำกับกองลูกเสือ จะต้องเน้นให้ลูกเสือทุกคนเข้าใจในกิจกรรมและเนื้อหาสาระว่า เมื่อเรียนผ่านไปแล้วจะได้อะไรที่เป็นประโยชน์ต่อตัวผู้เรียน ส่วนวิธีการหรือทริค จะต้องมียุและประเภทลูกเสือเป็นตัวกำหนด เพราะลูกเสือทั้งสามประเภทอยู่ในช่วงอายุที่ต่างกัน โดยมีผู้กำกับกองลูกเสือและรองผู้กำกับกองลูกเสือเป็นผู้ดำเนินการ

ความเป็นมา

การเปิด-ปิดประชุมกองของลูกเสือ ได้ถูกกำหนดขึ้นในประเทศที่เป็นต้นแบบของลูกเสือ คือ ประเทศอังกฤษ โดยศูนย์ฝึกอบรมลูกเสือนานาชาติกิลเวลล์ พาร์ค (Gilwell Park) ในสมัยนั้น ได้มีการศึกษาทดลองรูปแบบของการฝึกอบรมลูกเสือ และผู้บังคับบัญชาลูกเสือว่าทำอย่างไร การฝึกอบรมลูกเสือจะเกิดประโยชน์อย่างสูงสุด และสามารถนำไปปรับใช้กับนานาชาติที่สนใจในกิจกรรมลูกเสือเพื่อถือเป็นรูปแบบเดียวกัน โดยอาศัยขั้นตอนต่าง ๆ มาผูกโยงกันเพื่อให้สอดคล้องกับเนื้อหาและสาระของหลักสูตรที่กำหนดขึ้น ทั้งการเปิดและปิดการประชุมกอง ซึ่งการลูกเสือไทยได้รับเอากิจการลูกเสือมาพัฒนาเยาวชนและเด็ก ๆ ให้เป็นพลเมืองดี และปฏิบัติต่อเนื่องมาโดยตลอด จนกำหนดขึ้นเป็นข้อบังคับของคณะลูกเสือแห่งชาติ ว่าด้วยพิธีเปิด-ปิด ประชุมกองลูกเสือ เมื่อพ.ศ. ๒๕๐๙

เมื่อพ.ศ. ๒๕๑๐ ศูนย์ฝึกอบรมลูกเสือนานาชาติกิลเวลล์ พาร์ค (Gilwell Park) ที่ประเทศอังกฤษ ได้ส่งบุคลากรทางการลูกเสือที่มีความเชี่ยวชาญและเป็นต้นแบบของการฝึกอบรมลูกเสือ มาช่วยในการฝึกอบรมร่วมกับคณะลูกเสือไทย ได้มีการสาธิตและเสนอแนวทางปฏิบัติในพิธีเปิดและปิดประชุมกอง เหตุผลที่สำคัญในการที่ต้องมีพิธีการเปิด-ปิดประชุมกองทุกครั้งในช่วงที่มีการเรียนการสอนกิจกรรมลูกเสือ จนถือเป็นแนวทางปฏิบัติภายใต้ **“ข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติ”** มาจนถึงปัจจุบันนี้

พิธีการเปิดประชุมกอง

๑. การเตรียมสถานที่ ผู้กำกับลูกเสือตรวจสอบความพร้อมและความเรียบร้อยของสถานที่อุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ที่เกี่ยวกับพิธี

๒. การกำหนดนัดหมายและความรับผิดชอบในบทบาทหน้าที่ของผู้กำกับกองลูกเสือและรองผู้กำกับกองลูกเสือ

๓. ดำเนินกิจกรรมตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

๓.๑ ผู้กำกับลูกเสือให้สัญญาณเรียกแถว ลูกเสือเข้าแถวเป็นรูปครึ่งวงกลม หมู่ที่ ๑ อยู่ซ้ายมือของผู้กำกับลูกเสือ เรียงลำดับไปจนถึงหมู่สุดท้าย

รูปที่ ๒๕๔ ผู้กำกับลูกเสือให้สัญญาณเรียกแถวครึ่งวงกลม

๓.๒ ผู้กำกับลูกเสือนัดหมายกับลูกเสือหมู่บริการในหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติในการชักธงชาติ ร้องเพลงชาติ สวดมนต์

๓.๓ ชักธงชาติ โดยลูกเสือหมู่บริการ ๒ คน เป็นผู้ชักธงชาติ ลูกเสือหมู่บริการนำร้องเพลงชาติ ทุกคนร่วมร้องเพลงชาติพร้อมกัน

รูปที่ ๒๕๖ ลูกเสือหมู่บริการเป็นผู้ชักธงชาติขึ้น

รูปที่ ๒๕๗ ลูกเสือหมู่บริการนำสวดมนต์

๓.๔ ลูกเสือหมู่บริการนำสวดมนต์ ทุกคนร่วมสวดมนต์พร้อมกัน

๓.๕ ผู้กำกับลูกเสือสั่งสงบนิ่งเป็นเวลาประมาณ ๑ นาที ทุกคนยืนสงบนิ่ง เพื่อระลึกถึงผู้มีพระคุณตั้งใจมั่นที่จะกระทำความดีและเรียนรู้บทเรียน

๓.๖ รองผู้กำกับกองลูกเสือตรวจสอบความเป็นระเบียบเรียบร้อยและความพร้อมของลูกเสือแต่ละหมู่ แล้วรายงานผู้กำกับกองลูกเสือ

๓.๗ ผู้กำกับลูกเสือสั่งแยกย้ายเพื่อไปเข้าสู่กิจกรรมต่อไป

พิธีการปิดประชุมกอง

๑. การเตรียมสถานที่ ผู้กำกับลูกเสือตรวจสอบความพร้อมและความเรียบร้อยของสถานที่อุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ที่เกี่ยวข้องกับพิธี

๒. การกำหนดนัดหมายและความรับผิดชอบในบทบาทหน้าที่ของผู้กำกับกองลูกเสือและรองผู้กำกับกองลูกเสือ

๓. ดำเนินกิจกรรมตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

๓.๑ ผู้กำกับลูกเสือให้สัญญาณเรียกแถว ลูกเสือเข้าแถวเป็นรูปครึ่งวงกลม หมู่ที่ ๑ อยู่ซ้ายมือของผู้กำกับลูกเสือ เรียงลำดับไปจนถึงหมู่สุดท้าย

๓.๒ ผู้กำกับลูกเสือนัดหมายการเตรียมอุปกรณ์การเรียนในครั้งต่อไป

๓.๓ รองผู้กำกับลูกเสือตรวจสอบความเป็นระเบียบเรียบร้อยของเครื่องแบบลูกเสือ และรายงานต่อผู้กำกับกองลูกเสือ

๓.๔ ชักธงชาติลง โดยลูกเสือหมู่บริการ ๒ คน เป็นผู้ชักธงชาติลง

๓.๕ ผู้กำกับลูกเสือสั่งเลิก

คุณประโยชน์ของพิธีเปิด-ปิดประชุมกอง

๑. เพื่อน้อมนำให้ลูกเสือระลึกถึงความสำคัญของชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และผู้มีพระคุณ

๒. เพื่อเตรียมความพร้อมในการเรียน และเสริมสร้างระเบียบวินัย ความสง่างาม ความเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี ตามวิถีทางของลูกเสือ

๓. เพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้กำกับลูกเสือกับลูกเสือในกอง

ข้อมูลอ้างอิง

1. สารานุกรมลูกเสือ ๑๐๐ ปี ลูกเสือไทย เล่มที่ ๒
2. ฝ่ายการศึกษา อัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ